

- 1 אמר רב נחמן אמר רב הלכה כרבי יהודה - Rav Nachman says in the name of Rav that we pasken like רבי יהודה in our משנה on דף תולין כל חמש י"א ע"ב - תולין כל חמש י"א ע"ב - תולין כל חמש י"א ע"ב
 ערב פסח - 10 to 11AM - חמץ may not be eaten, but we do not burn it until after 11am. As Rashi in the Mishnah explains; during the fifth hour חמץ is באכילה but מותר בהנאה - for example, he may feed it to his animals.

1

אמר רב נחמן
 אמר רב
הלכה
כרבי יהודה

רבי יהודה אומר
אוכלין כל ארבע
ותולין כל חמש
 ושורפין בתחלת שש

- 2 The גמרא explains why רב did not Pasken like the other opinions in the משנה:
 Rav did not Pasken like רבי מאיר who holds that the חמץ may still be eaten in the fifth hour, even though it seems that a סתם משנה follows the opinion of רבי מאיר - as the very first משנה of the second Perek states;
 - כל שעה שמותר לאכול מאכיל
 As long as one may eat חמץ, he may feed it to his animals, which implies that when it's אסור for him to eat the חמץ, it is also אסור for him to feed it to his animals.

2

סתם משנה
 follows רבי מאיר

כל שעה
שמותר לאכול
מאכיל

רבי מאיר אומר
אוכלים כל חמש
 ושורפין בתחלת שש

- 3 However, the גמרא explains that this סתם משנה actually follows the opinion of רבן גמליאל who holds that only תרומה may be eaten in the fifth hour, and the Mishnah is teaching that as long as כהן is permitted to eat חמץ of תרומה, regular חמץ may be fed to animals.

3

This סתם משנה
 follows רבן גמליאל

כל שעה
שמותר לאכול
מאכיל

רבן גמליאל אומר
חולין נאכלין כל ארבע
ותרומה כל חמש
 ושורפין בתחלת שש

As long as it's permitted to eat חמץ of תרומה regular חמץ may be fed to animals

4 Rav also did not Pasken like רבן גמליאל even though he seems to be a מכריע – a compromise approach, which we generally follow - because in reality רבן גמליאל is not considered a מכריע, because he makes a distinction between תרומה and חולין which neither רבי יהודה nor רבי מאיר even mentioned.

4

Pasken like רבן גמליאל
who seems to be a
מכריע
a compromise approach?

רבי יהודה אומר אוכלין כל ארבע ותולין כל חמש ושורפין בתחלת שש	חולין נאכלין כל ארבע ותרומה כל חמש ושורפין בתחלת שש	רבי מאיר אומר אוכלים כל חמש ושורפין בתחלת שש
--	--	--

He makes a distinction
between תרומה and חולין
which neither רבי יהודה nor רבי מאיר
mentioned

5 The Gemara then finds other תנאים that seem to Pasken like רבי יהודה that חמץ may not be eaten in the fifth hour:
First - רב דאמר כי האי תנא -
Rav paskens like רבי יהודה because he holds like רבי אלעזר ברבי ר' איש ברתותא who said in the name of רבי יהושע that when שבת falls on Friday - תרומה טהורה - even חמץ - on Friday י"ג ניסן - the thirteenth day of Nissan, with the exception of two meals worth which may be eaten through the FOURTH hour on שבת ערב פסח.
The חכמים disagree and say that תרומה טהורה should not be burned - rather the entire תרומה טהורה be left for שבת - perhaps guest will arrive who will eat it.

5

Other תנאים that Pasken like רבי יהודה

1st
רב דאמר כי האי תנא

When שבת ערב is on פסח

חכמים תרומה טהורה should NOT be burned Perhaps guest will arrive	ר' אלעזר ברכי יהודה איש ברתותא - רבי יהושע Burn even תרומה טהורה on Friday Except for 2 meals which may be eaten through the 4th hour on שבת
---	--

6 However, the Gemara points out that perhaps when the Gemara says;
קבעו הלכה כרבי אלעזר בן יהודה - it may only mean that we Pasken like him
לבער - to burn all the תרומה טהורה before שבת, except for the two meals, but not regarding how long the תרומה may be eaten ערב פסח.

6

קבעו הלכה כרבי אלעזר בן יהודה

לבער

But not regarding how long
the תרומה may be eaten

7 Second - ואף רבי סבר להא דרב נחמן -
 Rebbe also Paskened like ר' יהודה in a case where somebody was watching חמץ for another person and it was slowly getting ruined - Rebbe ruled for him to wait until the fifth hour to sell the חמץ, presumably to a non-Jew since at that time a Jew may no longer eat it.
 However, the גמרא says that maybe רבי meant to sell it to a Jew, and he holds like רבי מאיר that it may still be eaten during the fifth hour.

7

^{2nd}
 ואף רבי סבר להא דרב נחמן

Somebody was watching חמץ for another person and it was getting ruined → Wait until the 5th hour to sell the חמץ

~~Maybe רבי meant to sell it to a Jew~~

8 The reason he suggested selling it, rather than eating it and reimbursing the owner, was to avoid חשדא - the appearance of wrongdoing - as we learned in a Braisa
 גבאי צדקה... אין פורטין לעצמן... ואין מוכרין לעצמן -
 גבאי צדקה may not make change or sell to themselves, because they might be accused of reducing its value. As the פסוק says;
 והייתם נקיים מזה' ומישראל -
 You should be clean in the eyes of Hashem and in the eyes of other Jews. We must avoid any behavior that causes suspicion of doing an עבירה, even if we are not actually doing an עבירה.

8

Why did he suggest selling it rather than eating it and reimbursing the owner?

To avoid חשדא
 כתיב:
 גבאי צדקה... ואין מוכרין לעצמן
 והייתם נקיים מזה' ומישראל

9 The Gemara next returns to that which the Mishnah said;
 ועוד אמר ר' יהודה שתי חלות -
 Two loaves of חלות תודה פסולות were placed on a bench in the הר הבית to inform the people when חמץ becomes אסור on הר הבית
 פסח:
 The גמרא explains that the loaves were not left על גב האיציטבא - על גב האיציטבא where nobody would be able to see it, but על גג האיציטבא - on the roof over the benches where it was clearly visible.

9

ועוד אמר ר' יהודה שתי חלות...
 חלות תודה פסולות were placed on a bench in the הר הבית to inform the people when חמץ becomes אסור

The גמרא explains:

NOT על גב האיציטבא On the bench	RATHER על גג האיציטבא On the roof over the bench
↓ Nobody would see it	↓ Where it was clearly visible

- 10 The משנה refers to these loaves as פסולות - disqualified.
 פסולות – what about them was פסול?
 The גמרא raises three possibilities:

10 שתי חלות של חלות תודה
פסולות
 ?
אמאי פסולות?

- 11 First - אמר רבי חנינא מתוך שהיו מרובות נפסלות בלינה -
 A קרבן פסח cannot be brought on פסח because the קרבן involves ten loaves of חמץ. It may not be brought פסח either, because
 - אין מביאין קדשים לבית הפסול
 We may not bring a קרבן at a time when the time frame within which it can be eaten is reduced, because it's likely that the קרבן will not be eaten in its entirety, and the leftovers will become פסול as נותר. The ten loaves of חמץ of a תודה קרבן brought פסח ערב may only be eaten until חצות, whereas a קרבן תודה brought all-year-round may be eaten all day and the following night.
 Therefore, most people who were obligated in a קרבן תודה would bring them י"ג ניסן -
 - ומתוך שהן מרובות נפסלות בלינה
 Since there were so many, they could not all be eaten, and some became פסול as נותר.
 Some of these loaves were used for the demonstration.

11 1
 אמר רבי חנינא
מתוך שהיו מרובות נפסלות בלינה
 קרבן תודה cannot be brought on פסח
 ערב פסח The time frame is reduced to חצות
 Because of the חמץ of 10 loaves of פסח
 would be brought on קרבן תודה
 י"ג ניסן
 ומתוך שהיו מרובות נפסלות בלינה

- 12 Second - משום רבי ינאי אמרו כשירות היו -
 R' Yanai says they were actually כשר loaves, but were called פסול because
 - שנשחט עליהן הזבח ונשפך הדם
 the blood was spilled before they could sprinkle it on the מזבח. Therefore, these loaves cannot become fit to eat without הדם זריקת. They cannot be redeemed either, because the שחיטה rendered them קדושת הגוף. Since they will anyway be burned, they may be used for the demonstration.

12 2
 משום רבי ינאי אמרו
כשירות היו
 ואלא מאי קרי להו פסולות?
שנשחט עליהן הזבח ונשפך הדם
 The blood was spilled before they could sprinkle it on the מזבח
 They cannot be Eaten without זריקת הדם
 They cannot be Redeemed קדושת הגוף rendered them

13 Third - תנא משום רבי אלעזר אמרו כשירות היו -
 R' Elazar holds the loaves were completely kosher.
 Tosfos explains that they were used for the demonstration as follows:
 R' Elazar holds like רבן גמליאל אמר that תרומה and לחמי תודה may be eaten the entire fifth hour. They would remove the first loaf at the beginning of the fifth hour - when it can still be eaten - to indicate that חולין may no longer be eaten. They would then remove the second loaf toward the end of the fifth hour - when it can still be eaten quickly - to indicate that the sixth hour is approaching, and all חמץ must be burned.

13

3

תנא משום רבי אלעזר אמרו
כשירות היו

רבן גמליאל אמר
 חולין נאכלין כל ארבע
 ותרומה כל חמש
 ושורפין
 בתחלת שש

Remove the second loaf
 Can be eaten quickly

Remove the first loaf
 It can be eaten

14 Finally, אבא שאול teaches in a ברייתא that they did not use loaves at all. Rather,
 - שתי פרות היו חורשות בהר המשחה
 The sign was that two cows would be plowing on הר הזיתים.
 When one cow was removed it was a sign that חמץ may no longer be eaten - When both were removed חמץ must be burned.

14

אבא שאול
 ברייתא:
They did NOT use loaves

RATHER:
 שתי פרות היו חורשות
 בהר המשחה